

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3623010044
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3623010044.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na verejnom zasadnutí konanom dňa 21. septembra 2023 prejednal odvolania obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Bánovciach nad Bebravou, trvale bytom C. XXX, a poškodeného D. E., bytom B. F. F. XXX, ktoré podali proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. PE-2T/17/2023 zo dňa 12.06.2023 a takto jednomyselne

rozhodol:

I.

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa celý výrok o treste zákazu činnosti.

II.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie poškodeného D. E. zamieta, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. PE-2T/17/2023 zo dňa 12.06.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., pretože

dňa 07.10.2022 v čase asi o 10.50 h v katastrálnom území obce Žabokreky nad Nitrou na pozemku registra C, č. XXXX, na ktorom je postavená inžinierska stavba - cestná, miestna a účelová komunikácia, viedol poľnohospodársky kolesový traktor zn. Zetor 9541 Proxima Plus, červenej farby, ečv.: G. s pripojeným nákladným návesom za traktor zn. Joskin Trans-EX 7T, zelenej farby, bez evidenčného čísla, s výrobným číslom YD8007TEXMJB01477, na ktorom mal v tom čase naložený hnoj, pričom porušil dôležitú povinnosť uloženú mu v zmysle ustanovení § 22 ods. 2, ods. 3 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov a to závažným spôsobom podľa §-u 137 ods. 2 písm. c/ uvedeného zákona tým, že pri cúvaní ohrozil ostatných účastníkov cestnej premávky a nezaistil bezpečné cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby v prípade, ak to vyžadujú okolnosti, najmä nedostatočný rozhľad, čím spôsobil dopravnú nehodu tak, že s uvedeným vozidlom s pripojeným návesom pred hnojiskovou jamou odbočil vľavo na miesto ležiace mimo uvedenej komunikácie, aby hnoj do jamy vysypal, pričom po odbočení zistil, že sa do hnojiskovej jamy nedostane a následne s uvedeným vozidlom a pripojeným návesom začal cúvať vľavo na uvedenú komunikáciu a počas cúvania presne nezistenou zadnou časťou návesu zachytil motocyklistu – poškodeného D. E., ktorý viedol motocykel zn. Babetta 210, výrobné číslo 002748 bez evidenčného čísla, na ktorom mal, medzi sedadlom, nádržou a riadidlami, nesprávne umiestnené objemné plastové vreco s biologickým odpadom, ktoré na motocykli prevážal, po čom obžalovaný A. B. pokračoval v jazde vozidlom s pripojeným návesom pozdĺž hnojiskovej jamy až na koniec uvedenej komunikácie, kde v hnojiskovej jame hnoj vysypal, pričom ako sa vracal späť, na ceste našiel na zemi poškodeného D. E. a jeho motocykel, čím pri dopravnej

nehode spôsobil poškodenému D. E. zranenia a to zlomeninu dolného ramienka lonovej kosti vľavo a zmliaždenie stehien obojstranne s decollementom tkanív s dobou liečenia 3 až 4 týždne a s dobou obmedzenia obvyklého spôsobu života v trvaní 16 dní, ako aj poškodené motocykla zn. Babetta v sume 250,- €.

Bol za to odsúdený podľa § 158 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l) a § 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j), l) a § 38 ods. 3 Tr. zák. mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na 12 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. boli poškodení D. E. a Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote obžalovaný i poškodený odvolanie. Obžalovaný zahlásil odvolanie ihneď po vyhlásení napadnutého rozsudku čo do všetkých jeho výrokov. Poškodený podal odvolanie naopak písomne a čo do výroku o náhrade škody.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol, že bez akýchkoľvek ďalších skutkových zistení, ktoré by opodstatnili záver, že pre vedenie traktora s privesom v mieste stretu s poškodeným bol povinný riadiť sa ustanoveniami zák. č. 8/2009 Z.z., vyšetrovateľ v uznesení o vznesení obvinenia, prokurátor v podanej obžalobe a súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku označili miesto úrazu poškodeného za cestnú, miestnu a účelovú komunikáciu, ale ďalšie z možných druhov komunikácií tak, ako ich v správe označil katastrálny odbor Okresného úradu Partizánske, z identifikácie miesta zranenia poškodeného zo skutkovej vety vypustili (súd prvého stupňa však v odôvodnení napadnutého rozsudku na strane 9 označil miesto zranenia poškodeného za poľnú cestu). Domnieva sa, že záver, že bol v čase stretu vlečky traktora s poškodeným povinný riadiť sa ustanoveniami zák. č. 8/2009 Z.z., neodráža výsledky vykonaného dokazovania, je predčasný a s najväčšou pravdepodobnosťou nesprávny. Tým nechce povedať, že za ublíženie na zdraví poškodenému nemôže niesť žiadnu sankčnú zodpovednosť, nemôže však ísť z dôvodu nemožnosti pokladať jeho konanie za porušenie dôležitej povinnosti podľa zák. č. 8/2009 Z.z. o zodpovednosť trestnoprávnu. Súd prvého stupňa ďalej nesprávne vyhodnotil jeho konanie ako porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Vôbec nesúhlasí s tvrdením súdu prvého stupňa, že každé porušenie pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom môže zvýšiť pravdepodobnosť ohrozenia života alebo zdravia osôb a porovnávať cúvanie s traktorom bez asistencie pri vysypaní hnoja na pravdepodobne poľnej ceste vedúcej cez poľnohospodársky pozemok s nedaním prednosti v jazde, predchádzaním vozidla v mieste zákazu, či jazdou v noci bez svetlometov v bežnej cestnej premávke pokladá za porovnávanie neporovnateľné. Za oveľa podstatnejšie pre rozhodnutie o veci pokladá zjavne nesprávny názor súdu prvého stupňa, že porušenie povinnosti zo strany poškodeného súvisiace s jeho oneskorenou reakciou na cúvajúci traktor, s jeho obmedzením pri manipulovaní s motocyklom nákladom, ktorý na motocykli viezol a s jeho vedením motocykla po požití liekov spôsobilých negatívne ovplyvniť reakciu vodiča nemá žiadny vplyv na posúdenie jeho zavinenia a môže sa premietnuť iba do výroku o treste. Je presvedčený, že práve spoluzavinenie poškodeného sa výrazným spôsobom podieľalo na tom, že došlo k stretu medzi vlečkou ním vedeného traktora a motocyklom vedeným poškodeným a v príčinnej súvislosti s ním k jeho zraneniam, a ak to aj úplne neneguje jeho zavinenie na spôsobenom následku, musí to mať vplyv na skutočnosť, či mu možno klásť za vinu porušenie týchto povinností ako porušenie dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona. Pokiaľ ide o výrok o treste, namieta uloženie trestu zákazu činnosti aj v prípade, ak by rozhodnutie o vine bolo správne. Vodičské oprávnenie mal ku dňu 7.10.2022 v držbe viac ako 40 rokov, nikdy nezavinil dopravnú nehodu a nebol postihnutý pre priestupok na úseku dopravy. Nie je preto vzhľadom na výnimočné okolnosti a miesto, kde k nehode došlo, potrebné pôsobiť na neho v smere zabránenia spáchania ďalšej trestnej činnosti pri vedení motorového vozidla a ani na neho pôsobiť výchovne. On i jeho manželka sú poberateľmi invalidného dôchodku v celkovej výške 557,80 €, čo sú ich jediné príjmy popri jeho príjme z pracovného pomeru na kratší pracovný čas v spol. EK-FARM s.r.o., Žabokreky nad Nitrou, o ktorý príjem v prípade uloženia trestu zákazu činnosti hoci aj na najkratšiu možnú dobu, príde. Úvaha súdu prvého stupňa v smere údajnej rozporuplnosti vyjadrenia zamestnávateľa je tiež nesprávna. Tak, ako to vyplýva z predloženej správy zamestnávateľa, tento je malou firmou na úseku poľnohospodárstva, ktorá zamestnáva iba 3

zamestnancov. Strata zamestnania v prípade uloženia trestu zákazu činnosti je u neho viac ako reálna. Okrem toho z dôvodu zdravotných problémov manželky zabezpečuje jej dopravu na vyšetrenia aj do vzdialenejších zdravotníckych zariadení a aj v tomto smere by pre nich uloženie trestu zákazu činnosti znamenalo značné komplikácie. Aj pre prípad, že by bol uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví, sú preto splnené výnimočné dôvody pre neuloženie takéhoto trestu. Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok z dôvodov podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d), e) Tr. por. zrušil čo do výroku o vine i treste a vec podľa § 320 ods. 1 písm. a) Tr. por. postúpil príslušnému orgánu na prejednanie priestupku. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu prejednal a rozhodol. Za predpokladu, že sa odvolací súd stotožní s napadnutým rozsudkom čo do výroku o vine, navrhol, aby po zrušení napadnutého rozsudku čo do výroku o treste sám o veci rozhodol tak, že mu uloží iba trest odňatia slobody v rovnakej výmere, ako mu ho uložil súd prvého stupňa, avšak bez trestu zákazu činnosti.

Poškodený v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu poukázal na to, že z ustanovení § 46 ods. 3, § 164 písm. a) a § 287 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že predpokladom výroku súdu o náhrade škody je, že poškodený nárok na náhradu škody včas a riadne uplatnil. Zároveň možno uviesť, že súd môže obvinenému uložiť povinnosť nahradiť spôsobenú škodu len odsudzujúcim rozsudkom (trestným rozkazom), t.j. len v prípade, ak uzná obvineného za vinného z trestného činu. Na základe uvedených skutočností možno zdôrazniť, že ak sú splnené podmienky na rozhodnutie o nároku na náhradu škody, je súd povinný o náhrade škody rozhodnúť (R 5/1968). Z toho vyplýva, že súd nemôže riadne uplatnený nárok na náhradu škody odmietnuť, ale musí o ňom rozhodnúť. Ďalej uviedol, že písomným podaním zo dňa 02.01.2023 si cestou svojho splnomocnenca uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví spôsobenej trestným činom, konkrétne nárok na náhradu za bolesť v celkovej sume 3.633,- €, a to na základe lekárskeho posudku o bolestnom. Z predmetného podania je tak zrejмый dôvod, druh aj výška nároku, zároveň bol tento uplatnený do skončenia vyšetrovania, resp. skráteného vyšetrovania, t.j. riadne a včas. Súd prvého stupňa preto správne rozhodoval o náhrade škody, pochybil však, ak ho odkázal na civilný proces, keďže na postup podľa § 288 ods. 1 Tr. por. neboli splnené zákonné dôvody (výsledok dokazovania bol podkladom na vyslovenie povinnosti na náhradu škody, resp. na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody nebolo treba vykonať žiadne ďalšie dokazovanie). Nie je zřejмый, ako s vecou súvisí súdom prvého stupňa uvedený odkaz na pracovnoprávnu úpravu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu a i keď by v civilnom konaní s použitím analógie podľa § 853 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka mohol za škodu teoreticky zodpovedať iba zamestnávateľ, v trestnom konaní súd rozhoduje o škode spôsobenej trestným činom výlučne v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku. Navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol o tom, že obžalovaný je povinný podľa § 287 ods. 1 Tr. por. nahradiť mu škodu vo výške 3.633,- €.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v rámci konečných návrhov:

- prítomný prokurátor krajskej prokuratúry navrhol, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného zamietol ako nedôvodné; pokiaľ ide o odvolanie poškodeného, rozhodnutie o ňom ponechal na úvahe odvolacieho súdu,
- obhajca obžalovaného v plnom rozsahu odkázal na písomné dôvody odvolania, ako aj konečný návrh v ňom uvedený; pokiaľ ide o odvolanie poškodeného, rozhodnutie o ňom ponechal na úvahe odvolacieho súdu,
- obžalovaný súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca a k veci nič viac nedodal.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné čo do výroku o treste a odvolanie poškodeného D. E. naopak nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytykaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

*** K odvolaniu obžalovaného ***

Rovnako nemal odvolací súd žiadne výhrady k zákonnosti a odôvodnenosti odvolaním obžalovaného napadnutého výroku o vine.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu, ktoré mu umožnili vo veci spravodlivo rozhodnúť v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por. Napokon všetky tieto dôkazy súd prvého stupňa správne vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Odvolací súd ďalej zistil, že súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. uviedol všetky skutočnosti, ktoré vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, najmä tých, ktoré si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé aj to, ako sa súd prvého stupňa vyrovnal s obhajobou obžalovaného a prečo ho aj v konečnom dôsledku uznal vinným.

So zreteľom na vykonané dôkazy, na ktoré súd prvého stupňa poukázal v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku, ktoré na seba nadväzujú, navzájom sa podporujú a tiež dopĺňajú, nemal ani odvolací súd žiadne pochybnosti o vierohodnosti a správnosti skutkových zistení, ale i záverov súdu prvého stupňa vo vzťahu k právnej kvalifikácii takto ustáleného konania obžalovaného, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne, podrobné a tiež dostatočne presvedčivo odôvodnené skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, o ktorých nemá ani tie najmenšie pochybnosti a ktoré si v celom rozsahu preto aj osvojil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Odvolací súd k tomu dodáva nasledovné:

Odvolací súd v prvom rade nemá žiadne pochybnosti o tom, že na obžalovaného (ako aj na poškodeného) sa v čase dopravnej nehody vzťahovali povinnosti uložené im Zákonom č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Totíž zákon v ustanovení § 2 ods. 1 výslovne uvádza, že cestnou premávkou na účely tohto zákona sa rozumie užívanie diaľnic, ciest, miestnych komunikácií a účelových komunikácií vodičmi vozidiel a chodcami. Obžalovaný bol v inkriminovanom čase vodičom vozidla a dopravná nehoda sa stala na pozemku, na ktorom je podľa katastra nehnuteľností postavená inžinierska stavba – cestná, miestna a účelová komunikácia. Obžalovaným použitá cesta na tomto pozemku (inak vo svojej podstate správne označená súdom prvého stupňa ako poľná cesta) aj podľa fotodokumentácie miesta dopravnej nehody a katastrálnej mapy slúžila ako prístupová (účelová) cesta z obce Žabokreky nad Nitrou k hnojisku umiestneného mimo zastavanej časti tejto obce.

Napokon aj ďalšiu odvolaciu námietku obžalovaného – týkajúcu sa porušenia dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona považoval odvolací súd za nedôvodnú.

Znalec z odboru doprava cestná jednoznačne za technickú príčinu nehody považoval nesprávnu techniku jazdy obžalovaného, ktorý sa mal presvedčiť, či môže bezpečne cúvať pohľadom, pokiaľ by sa otočil smerom dozadu, pričom ak mal zakrytý výhľad pripojeným nákladným návesom, mal si zabezpečiť spôsobilú a náležite poučenú osobu, ktorá by výhľad mala a informácie by mu oznámila. Znalec pri týchto svojich záveroch vychádzal najmä z výpovede samotného obžalovaného.

Preto aj odvolací súd dospel k záveru, že obžalovaný svojím konaním skutočne počas vedenia poľnohospodárskeho kolesového traktora s pripojeným nákladným návesom (ďalej aj „vlečka“) porušil dôležitú povinnosť uloženú mu v zmysle ustanovení § 22 ods. 2, ods. 3 zákona závažným spôsobom podľa § 137 ods. 2 písm. c) zákona, keď pri cúvaní ohrozil ostatných účastníkov cestnej premávky a nezaistil bezpečné cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby, nakoľko v danom čase mal z dôvodu pripojenia návesu nedostatočný rozhľad.

Obžalovaný tým že cúval bez toho, aby sa presvedčil, či tak môže urobiť bezpečne, zachytil poškodeného pripojeným nákladným návesom a spôsobil mu zranenia špecifikované znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia.

Napokon aj odvolací súd dospel k záveru, že nesprávna technika jazdy poškodeného nebola príčinou tejto dopravnej nehody.

Znalec z odboru doprava cestná konštatoval, že poškodený na motocykli nesprávne prevážal objemné vreco s biologickým odpadom, ktoré bolo umiestnené medzi sedadlom, nádržou a riadidlami (takéto umiestnenie je nesprávnou technikou jazdy) Navyiac poškodený pred jazdou požil lieky ovplyvňujúce pozornosť a schopnosť viesť motorové vozidlá, a teda aj jazda pod ich vplyvom bola rovnako nesprávnou technikou jeho jazdy. Dá sa teda uzavrieť, že poškodený sa na vzniku dopravnej nehody spolupodieľal (spoluzavinenie poškodeného).

Poškodený vypovedal, že ako sa vlečka k nemu priblížila, chytil sa jej rukou, tlačila ho dozadu na motocykli, spravil na motocykli 4 či 5 krokov, potom z neho spadol, vlečka ešte po ňom prešla a aj po jeho nohe a zastavila sa až na úrovni jeho brucha. Znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia k tomu uviedol, že pri dopravnej nehode poškodený utrpel zranenia priamym mechanizmom a išlo pravdepodobne o valivé pôsobenie sily – kolesa nákladného návesu traktora.

Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť, tak vo všeobecnosti v trestnom práve určitá činnosť, konanie či okolnosť nestráca povahu príčiny len preto, že okrem nej viedli k následku aj iné činnosti či okolnosti. Príčinná súvislosť je daná aj vtedy ak vedľa príčiny, ktorá následok spôsobila, pôsobila aj iná príčina, pričom je nerozhodné, či každá z týchto príčin bola sama o sebe spôsobilá privodiť následok alebo mohla tento následok spôsobiť len vo vzájomnou spolupôsobení s druhou príčinou. Ak by následok významný z hľadiska trestného práva spôsobila iná príčina, ktorá by v celom rozsahu nahradila konanie páchatel'a a pôsobila by ako príčina výlučná, potom by nebola splnená podmienka príčinnej súvislosti. Inak povedané – ak by konanie poškodeného bolo jedinou a výlučnou príčinou vzniku trestnoprávneho následku, potom by nebola splnená podmienka príčinnej súvislosti medzi konaním obžalovaného a vznikom trestnoprávneho následku.

Možno len súhlasiť so záverom súdu prvého stupňa, že pokiaľ ide o spoluzavinenie poškodeného, išlo o taký jeho podiel na následku, ktorý bol nezávislý na konaní a zavinení obžalovaného.

Ak by obžalovaný venoval osobitnú pozornosť vedeniu traktora pri cúvaní, resp. by zaistil bezpečné cúvanie pomocou spôsobilej a náležite poučenej osoby, poškodenie zdravia poškodeného by vôbec nenastalo. Odvolací súd uvádza, že konanie poškodeného nebolo výlučnou príčinou vzniku následku.

Napokon aj odvolací súd konštatuje, že bolo otázkou náhody (šťastia), že obžalovaný nespôsobil poškodenému ešte ťažšie zranenia alebo fatálny následok, pretože koleso vlečky zastalo na úrovni panvy poškodeného (smerujúc k hlave) len z toho dôvodu, že obžalovaný už s traktorom nepotreboval ďalej cúvať a mohol pokračovať v jazde vpred.

Vyššie uvedené skutočnosti sú len tie najdôležitejšie, ktoré považoval odvolací súd za potrebné uviesť vzhľadom na odvoláciu argumentáciu obžalovaného vz'ahu ku skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa, pričom s podrobnejším odôvodnením v tomto smere odkazuje na písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Odvolacie námietky obžalovaného navyiac považoval odvolací súd aj za opakovanie argumentov (jeho obrany) prezentovaných na súde prvého stupňa, s ktorými sa tento náležite vysporiadal a ktoré ani odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Nepochybne obžalovaný svojim konaním popísaným v skutkovej vete napadnutého rozsudku naplnil skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., pretože inému (poškodenému D. E.) z nebanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona.

Preto ani odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku, ktoré zodpovedali výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní.

Pokiaľ ide o odvolaní obžalovaného napadnutý aj výrok o treste, v časti týkajúcej sa uloženia aj trestu zákazu činnosti, odvolací súd už prisvedčil jeho odvolacím námietkam.

Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že podľa ustálenej súdnej praxe je uložený trest neprimeraný vtedy, ak bol uložený taký druh trestu, ktorý je zrejme v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách pre ukladanie trestov podľa § 34 Tr. zák.

V zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest má vyjadrovať napokon aj morálne odsúdenie páchatela trestného činu.

Ďalej odvolací súd uvádza, že síce pri trestnej činnosti v doprave má uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu z pohľadu individuálnej prevencie, ako aj z pohľadu všeobecnej prevencie významný účel, pričom najmä pri porušení dôležitej povinnosti vodiča je jeho ukladanie v súlade s ustálenou súdnou praxou. Neuloženie tohto druhu trestu by malo prichádzať do úvahy len vo výnimočných prípadoch, po zohľadnení všetkých zásad ukladania trestov v zmysle § 34 a nasl. Tr. zák., i keď je zároveň faktom, že v prípade prejednávaneho skutku (jeho právnej kvalifikácie) je uloženie trestu zákazu činnosti len fakultatívne. V tomto smere odvolací súd navyše dodáva, že v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatelov nemôže prevyšovať nad záujmom individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy.

V tejto súvislosti odvolací súd dospel k záveru, že niektoré okolnosti, za ktorých došlo k vzniku dopravnej nehody, osoba obžalovaného a napokon aj miera vplyvu uloženia aj trestu zákazu činnosti na blízke osoby obžalovaného významne svedčia v jeho prospech v tom smere, že na jeho prevýchovu nie je nevyhnutne potrebné pôsobiť aj týmto trestom.

Obžalovaný zavinil dopravnú nehodu tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona, keď prehliadol poškodeného, ktorý sa nachádzal za vlečkou jeho traktora. Znalec z odboru doprava cestná navyše uviedol, že vzhľadom na podmienky na mieste mohol byť obžalovaný v danom čase aj oslnený. Pritom aj súd prvého stupňa dospel k záveru, že pri danej rýchlosti cúvania a situácii išlo o kombináciu nešťastných okolností, aj obžalovaným nezavinených, ktoré prispeli k následku.

V tejto súvislosti potom okolnosti vzniku dopravnej nehody nie sú takéto charakteru, že by bolo možné vysloviť záver o tom, že u obžalovaného išlo o prejav hrubej vodičskej nedisciplinovanosti a že existuje dôvodná pochybnosť o jeho schopnosti či spôsobilosti viesť motorové vozidlá. Práve naopak išlo o jeho ojedinelé vážnejšie zlyhanie ako vodiča.

Spôsobený následok na zdraví poškodeného ide aj na vrub toho, že jeho telo nebolo na motocykli tak chránené, ako tomu je u osôb vezúcich sa v osobnom motorovom vozidle. Aj z tohto pohľadu bolo potrebné hodnotiť spôsobený následok vo vzťahu k potrebe uloženia aj trestu zákazu činnosti.

Obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný ani priestupkovo postihovaný. Hodnotenie jeho osoby je teda na úrovni absolútnej bezúhonnosti. Obžalovaný je kladne hodnotený aj z miesta bydliska a takto ho hodnotí aj jeho zamestnávateľ.

Napokon sa odvolací súd stotožnil aj s odvolacími námietkami obžalovaného, že viesť motorové vozidlo nutne potrebuje kvôli svojmu zamestnaniu i kvôli dochádzaniu na lekárske vyšetrenia jeho manželky. V konaní bolo podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne správou jeho zamestnávateľa (bez ohľadu na obsah pracovnej zmluvy) preukázané, že v prípade straty vodičského oprávnenia bude obžalovaný pre neho nadbytočný. V tomto smere tak odvolací súd konštatuje, že výkon trestu zákazu činnosti by mal konkrétny vplyv na spôsob života obžalovaného a potreby jeho blízkej osoby, a to aj po finančnej (zárobkovej) stránke. Pritom platí, že ak to nie je z iných dôvodov nevyhnutne potrebné, súd má uložiť páchatelovi len taký trest, ktorý bude mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (§ 34 ods. 3 Tr. zák.).

Tiež je potrebné z pohľadu dôvodnosti uloženia trestu zákazu činnosti zohľadniť aj to, že obžalovaný spáchal nedbanlivostný prečin v doprave, teda menej závažný trestný čin.

Naviac aj poškodený sa pred súdom prvého stupňa vyjadril tak, že nechce, aby bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k záveru, že na prevýchovu obžalovaného nie je skutočne nevyhnutné aj uloženie trestu zákazu činnosti. Tento druh trestu, uložený obžalovanému popri podmiennečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody, posúdil odvolací súd už ako neprimeraný a nespravodlivý, uložený v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách ukladania trestov v zmysle § 34 Tr. zák.

V tejto súvislosti ale odvolací súd obžalovanému pripomína, že v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody bude osobitne vyhodnocovaná aj jeho ďalšia vodičská disciplinovanosť. Vzhľadom na trestnú činnosť obžalovaného v doprave môže aj spáchanie priestupkov v doprave viesť k premene uloženého podmiennečného trestu odňatia slobody na trest nepodmiennečný. Teda týmto bude zabezpečovaná jeho individuálna prevýchova aj vo vzťahu k vodičskej disciplinovanosti.

Napokon žiadnu nesprávnosť odvolací súd nezistil v prípade výrokov napadnutého rozsudku týkajúcich sa podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, s uložením ktorého obžalovaný súhlasil a svojím odvolaním ho ani nenápadal.

*** K odvolaniu poškodeného D. E. ***

Preskúmaním napadnutého rozsudku v časti týkajúcej sa výroku súdu prvého stupňa o uplatnenom nároku poškodeného D. E. (ďalej len „poškodený“) na náhradu škody odvolací súd nezistil žiadnu nesprávnosť – § 321 ods. 1 písm. f) Tr. por.

V rámci adhézneho konania platí, že súd musí vždy primárne vyriešiť otázku, či sa majú pri posudzovaní nároku poškodeného na náhradu škody použiť hmotnoprávne ustanovenia Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce alebo iných predpisov a z nich má následne pri dokazovaní a rozhodovaní o takomto nároku vychádzať (napr. R 17/1973 a R 111/1999).

Odvolací súd konkrétne zistil, že obžalovaný sa skutku (trestného činu) dopustil pri výkone zamestnania – ako zamestnanec spoločnosti EK-Farm, s.r.o. V takom prípade bolo potrebné pri dokazovaní a rozhodovaní o riadne a včas uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody skutočne vychádzať z ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pokiaľ niekto spôsobí škodu pri vykonávaní činnosti, ktorú vykonával pre inú osobu, nezodpovedá za túto škodu sám, ale zodpovedá za ňu ten, pre koho túto činnosť vykonával. Vzťahuje sa to najmä na prípady, ak zamestnanec pri výkone činnosti v rámci svojich pracovnoprávných povinností spôsobí škodu tretej osobe. V takomto prípade za škodu zodpovedá jeho zamestnávateľ (bez ohľadu na to, či je právnickou alebo fyzickou osobou).

V prejednávanej príhode tak obžalovaný nezodpovedá za spôsobenú škodu priamo poškodenému, ale naopak len svojmu zamestnávateľovi (spoločnosti EK-Farm, s.r.o.), ktorý môže voči nemu následne po uspokojení nároku poškodeného uplatniť pracovnoprávny regres podľa príslušných ustanovení pracovnoprávných predpisov.

Z takto rozvedených dôvodov odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu obžalovaného tak, že týmto uznesením (keďže sám vo veci nerozhodol) podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku celý výrok o uloženom treste zákazu činnosti (výrok I.), keď výroky o vine, o podmiennečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody a o náhrade škody uvedené v napadnutom rozsudku zostali týmto zrušením nedotknuté (aj vzhľadom na výrok II. tohto uznesenia odvolacieho súdu). Napokon odvolanie poškodeného D. E. odvolací súd podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné (výrok II.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.